

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2015. május 22.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

1. A feladatokat a javítási-értékelési útmutatóban leírtak szerint kell javítani.
2. A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Olvasott szöveg értése

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.

I. (7 pont) Rodrigo Mestre, el conocido chef, presenta el nuevo concurso radiofónico "Ñam ñam"

(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
C	E	H	I	A	D	G	B

II. (5 pont) Extinción masiva

(0)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
C	G	B	H	A	E

III. (5 pont) Deberíamos trabajar menos

	V	F
(0) <i>Carlos Slim es el hombre más rico del mundo.</i>		X
(13) Las personas que eligen trabajar sólo cuatro días a la semana en Telmex, podrán jubilarse más tarde que los que trabajan cinco días a la semana.	X	
(14) Según Larry Page, no es necesario organizar ningún plan estructurado para reducir la semana laboral.		X
(15) Larry Page opina que el hombre no necesita trabajar tanto como en la actualidad para asegurarse lo que necesita.	X	
(16) Según Anna Coote, el hecho de que se trabaje más horas en Reino Unido que en Alemania no conlleva consecuencias positivas en la economía.	X	
(17) Coote piensa que las empresas con estas medidas no van a ayudar a resolver el problema del desempleo.		X

IV. (13 pont) Nos vemos mejor de lo que somos

(24)	real	X	soñada	(0)	recomendación	(27)	grabada
(19)	sufren	(18)	sabiduría	(22)	igual	(20)	describan
(21)	imagen	(30)	enorme	(23)	tendemos	(29)	causa
X	inseguridad	(25)	plana	(28)	interna	X	producen
(26)	invertida						

Nyelvhelyesség

1. A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.

I.	Encuentran en Budapest partituras originales de la 'Marcha turca' de Mozart (10 pont)	II.	Fotografiar aviones (8 pont)
(0)	<i>B</i>	(0)	<i>por / a</i>
(1)	A	(11)	a
(2)	B	(12)	de
(3)	C	(13)	para
(4)	A	(14)	de / sobre / con
(5)	C	(15)	a
(6)	D	(16)	desde / en
(7)	C	(17)	Ø
(8)	D	(18)	con
(9)	C		
(10)	B		

III. (14 pont)

El eterno conflicto generacional

(0) <i>la juventud de su época</i>	(23) eran	(28) había llegado / llegó
(19) gustaba	(24) el día anterior	(29) escuchaban
(20) era	(25) había entrado / entró	(30) llegaría
(21) hacía	(26) se había levantado / se levantó	(31) esa/ aquella
(22) tenía	(27) su	(32) serían

IV. (8 pont)

Viajar sin gastar demasiado

(0)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)	(39)	(40)
<i>C</i>	L	I	B	F	M	D	A	G

Átszámítási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
40	30
39	29
38	29
37	28
36	27
35	26
34	26
33	25
32	24
31	23
30	23
29	22
28	21
27	20
26	20
25	19
24	18
23	17
22	17
21	16
20	15

Feladatpont	Vizsgapont
19	14
18	14
17	13
16	12
15	11
14	11
13	10
12	9
11	8
10	8
9	7
8	6
7	5
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1
0	0

Hallott szöveg értése

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni (minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható), azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is. (Amennyiben a feleletválasztós tesztben a vizsgázó egynél több megoldást karikázott be, megoldása értékelhetetlen.)

I. (8 pont)

Jennifer Dulski, presidenta de Change

(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
c	c	c	c	b	b	a	b	c

II. (8 pont)**Goya Toledo: 'no soy una víctima de la moda'**

(0) *"Marsella", una película cuenta el conflicto entre dos madres, la real y la adoptiva, de una niña de 9 años de edad.*

(9) La madre adoptiva sufre mucho cuando se llevan a la niña porque sabe que la madre biológica es drogadicta y alcohólica.

(10) La actriz Penélope Cruz es un modelo para ella, porque ha hecho una carrera maravillosa/ trabaja mucho/ se merece estar entre las mejores. (Es necesario mencionar al menos dos)

(11) A la actriz le encanta la moda porque los diseñadores juegan con la fantasía.

(12) A Goya Toledo le gusta la moda, pero no es una víctima de la moda / no se compra cosas solo porque estén de moda / sólo compra lo que le gusta. (Es suficiente un argumento)

(13) La actriz es aficionada a la web 'Decomprasenmiarmario.com', porque es genial / puede fotografiar sus prendas y ponerlas en la web / se puede hacer sus conjuntos. (Es suficiente una causa)

(14) Además de ir al gimnasio, Goya Toledo tiene varios trucos para cuidarse, como por ejemplo comer bien, ir a centros de estética y usar crema hidratante. (Es necesario mencionar al menos dos trucos)

(15) Va al gimnasio porque le gusta hacer deporte / quiere cuidar su cuerpo / su cuerpo es su herramienta de trabajo/es importante estar en forma . (Es suficiente una causa)

(16) La actriz para relajarse hace meditación.

III. (8 pont)**Una mala dieta**

(0)	<i>una mala dieta / las dietas poco saludables</i>
(17)	3,4 millones
(18)	sobre nutrición
(19)	la sal
(20)	la comida basura
(21)	los productores locales
(22)	65%
(23)	800 millones
(24)	está en descenso

Átszámítási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	28
21	26
20	25
19	24
18	23
17	21
16	20
15	19
14	18
13	16
12	15

Feladatpont	Vizsgapont
11	14
10	13
9	11
8	10
7	9
6	8
5	6
4	5
3	4
2	3
1	1
0	0

A hangfelvételen hallott szövegek

I.

Jennifer Dulski, presidenta de Change

Hace más de un año que **Jennifer Dulski** desembarcó en Change.org en calidad de **presidenta**. Dejó su trabajo en el gigante **Google** -al que llegó tras pasar también por **Yahoo!**- porque optó por el *ciberactivismo*.

-Tras pasar por dos de las principales empresas tecnológicas, Yahoo! y Google, ¿qué le llevó a entrar en Change?

Antes de empezar a trabajar con estas empresas y la tecnología, ya había fundado una organización no gubernamental, una ONG. De hecho, cuando empecé, lo hice porque creía que Internet tenía el poder de cambiar las cosas. Trabajar en Change.org me permite cumplir ese propósito inicial de hacer del mundo un lugar mejor gracias a Internet.

-¿Le molesta que al aparecer en las listas de mujeres de éxito, se destaque su condición de mujer y no sus capacidades?

Espero que algún día sea tan normal que existan mujeres líderes que no haya necesidad de hacer estas listas. Pero dado que no estamos en ese punto, si el hecho de estar en las listas lleva a otras mujeres a ocupar ese lugar, está bien.

-¿Qué acciones de Change recuerda especialmente?

Recuerdo especialmente el caso de una madre cuya hija necesitaba un trasplante de pulmón. Hasta ese momento, la legislación de los EEUU establecía que los niños solo podían recibir órganos de otros niños, de adultos no. Esta madre creó una petición, reunió más de 400.000 firmas y logró cambiar esa ley. Y la niña, a la que los médicos daban dos semanas de vida, tuvo acceso al pulmón de un adulto. En este caso, la petición no sólo cambió la legislación, sino que salvó la vida de esta y otros niños.

-¿Cuáles son las claves para que una petición tenga éxito?

Hay tres aspectos principales. El primero, contar una historia personal, explicar por qué el asunto es importante. En segundo lugar, movilizar a otras personas, compartirlo con tu red de

contactos, así como acudir a los medios de comunicación locales para que llegue a más gente. Y lo tercero: elegir bien al destinatario de la petición, es decir, dirigirla a la persona o institución que tiene el poder de cambiar esa cuestión. Por ejemplo, si en el caso de la niña enferma la petición se hubiera dirigido al presidente de los EEUU, no habría conseguido el objetivo, pues no es quien toma decisiones sobre este asunto.

-¿Colabora activamente la plataforma para que una campaña tenga éxito?

Change como plataforma ayuda en dos campos. Da consejos para mejorar las peticiones; por ejemplo, las peticiones con foto o vídeo tienen siete veces más probabilidades de conseguir su objetivo. También aporta herramientas para su difusión.

-Además de particulares, vuestra plataforma es utilizada por las ONG para promocionar sus campañas. ¿Pagan estas Organizaciones a Change?

Todas las peticiones que aparecen en la plataforma de usuarios son completamente gratuitas, tanto las de particulares como las de las ONG.

-¿Qué mecanismos existen para detectar y gestionar posibles fraudes, engaños o campañas dudosas?

Change es una plataforma abierta, como pueden ser Twitter, Youtube o Facebook. Cada mes en todo el mundo se crean 25.000 nuevas peticiones, por lo que nosotros no podemos comprobar el contenido de todas. En este sentido, son los usuarios los que deciden lo que firman.

¿Cómo se verifica la autenticidad de las firmas?

Para firmar una petición se precisa un correo electrónico válido; si no lo es, el sistema lo detecta y se pueden eliminar esas firmas. Disponemos de un equipo y herramientas que permiten encontrar en las peticiones correos electrónicos falsos.

(www.elmundo.es)

II.

Goya Toledo: 'no soy una víctima de la moda'

Con “Marsella”, la película de Belén Macías, Goya Toledo ha realizado un intenso viaje emocional que califica de "experiencia maravillosa". En el film, interpreta a la madre de acogida de una niña de 9 años cuya madre biológica, una mujer marcada por un pasado de adicciones y descontrol, intenta hacerse cargo de la pequeña. En “Marsella”, la madre de acogida y la biológica tienen un fuerte enfrentamiento.

- Sí. Mi personaje, la madre adoptiva, lo pasa fatal cuando le quitan a su hija, porque sabe que la madre biológica es drogadicta y alcohólica, por lo que no quiere dejar a la niña en sus manos. Lo que ocurre es que va descubriendo en la película que esa madre ya está rehabilitada.

- ¿Cuál es su modelo a seguir como actriz?

- Me parece que Penélope Cruz ha hecho una carrera maravillosa, trabaja mucho y se merece estar entre las mejores. Cate Blanchett es otra actriz que me gusta muchísimo por su forma de trabajar. Además, prepara cada película minuciosamente y no vive de la fama.

- Hablemos de moda. ¿Le interesa?

- Me gusta mucho porque para mí la moda es un arte. Los diseñadores juegan con la fantasía, y eso me encanta, me interesa.

- ¿Se considera una víctima de la moda?

- No, para nada. No voy a la moda solo por ir a la moda ni compro las cosas porque estén de moda. Compro solo lo que me gusta. Ahora he descubierto una web que se llama

---

'Decomprasenmiarmario.com' que es genial porque puedes fotografiar tus prendas, ponerlas en la web y hacerte tus conjuntos.

- **Ahora hay mucha más interrelación entre moda y actrices. ¿Le gustaría ser imagen de una marca?**

- Me encantaría. De una marca con la que me sienta muy identificada y hay varias.

- **Bueno, a usted, con ese tipazo, le quedará todo bien. ¿Qué hace para cuidarse?**

- Comer muy bien. Además, voy mucho a un centro de estética donde me cuidan mucho y uso cremas hidratantes.

- **¿Va al gimnasio?**

- Sí, me gusta hacer deporte porque hay que cuidar el cuerpo, es la herramienta de trabajo de las actrices. Para mí es importante estar en forma y así poder hacer cualquier tipo de papel si es necesario. Pero no es suficiente cuidar el cuerpo, debemos también cuidar nuestra mente.

- **Claro, ustedes trabajan con sus propias emociones.**

Sí. Los actores tenemos que estar abiertos a muchas cosas y debemos controlar las emociones. Por eso es muy importante la relajación. Cada uno tiene su método, pero yo suelo hacer meditación. No soy muy constante. Pero hay épocas en las que sí la practico.

(www.elmundo.es)

III.

Una mala dieta

“Las dietas poco saludables son un riesgo mayor para la salud mundial que el tabaco”, afirmó ayer Olivier de Schutter, portavoz especial de Naciones Unidas para la Alimentación. “De la misma manera que el mundo se ha unido para regular los riesgos del tabaco, debe llegarse a un acuerdo marco sobre dietas adecuadas.” Los últimos datos de la Organización Mundial de la Salud indican que la obesidad es responsable de 3,4 millones de muertes al año, y que hay 1.400 millones de personas con sobrepeso.

Schutter recordó las cinco propuestas de su informe sobre nutrición de 2012, y lamentó que los ejecutivos no las hayan puesto en marcha. Estas medidas son aumentar los impuestos a los productos menos saludables, regular los alimentos con alto contenido de grasas saturadas, azúcar y sal, limitar la publicidad de la comida basura, y apoyar a los productores locales para que los consumidores tengan acceso a productos sanos, frescos y nutritivos.

“Los Gobiernos intentan eliminar el hambre en el mundo pero, muy a menudo, son indiferentes acerca de la calidad de los alimentos que ofrecen, a qué precio, para quién son accesibles y cómo se comercializan”, aseguró. De hecho, el 65% de la población mundial vive ya en países donde hay más muertos por comer de más que por comer de menos. Los últimos datos de la Organización Mundial de la Salud indican que 800 millones de personas pasan hambre, frente a los 1.400 millones que tienen sobrepeso. El problema de la obesidad es mucho mayor que el del tabaco. Casi la mitad de la población de los países desarrollados tiene obesidad o sobrepeso. Mientras que el tabaquismo está en descenso, los problemas asociados a una mala dieta van en aumento.

(*El País*)

Íráskészség

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontonál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmazznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5
Formai jegyek és hangnem	3
Nyelvhelyesség	5
Összesen	13

3. Ha a dolgozat a *Tartalom, szövegalkotás* vagy a *Nyelvhelyesség* szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom, szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmazznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedik).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a *Nyelvhelyesség* szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyinak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókincs, kifejezésmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondat szerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újra-olvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámának megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D
Megszólítás = M
Köszönés = K
Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

K (nagybetű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
√A (hiányjel és nagybetű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
A (aláhúzott nagybetű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,
É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
ÉL = megértést zavaró lexikai hiba,
G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

_____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
→ (nyíl) = szórendi hiba,
_____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit.</p> <p>A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy:</p> <p>A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p>

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 225 szót**, a *Tartalom, szövegalkotás* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *Tartalom, szövegalkotás* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg 60 szónál rövidebb.

Formai jegyek és hangneme

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonnak.</p> <p>Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonnak.</p> <p>Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás.</p> <p>A dátum és az elköszönés hibás vagy hiányzik.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzethez való viszonnak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás és/vagy az aláírás.</p> <p>vagy:</p> <p>A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a szöveg megértését.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó alig törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben számos, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezősmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	17

2. Ha a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezősmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
  - megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
  - hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
  - megfelelő-e a formai tagolás.
-

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondatszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs*, *kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

(ld. első feladat)

Értékelési skála (2. feladat)**Tartalom**

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz fogalmazott meg gondolatot. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen vagy négy , illetve három irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen, vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 375 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.

A *feladat teljesítése* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **100 szónál rövidebb**.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveg szókincsre egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.